

[Erik Eriksen.]

indtægt, som en skatteyder ved sin død endnu er beskattet af, også fortsat kommer frem til beskatning. Det er meget komplicerede bestemmelser, som i den anledning foreslås gennemført, og som for mig at se må kræve et ganske betydeligt administrationsarbejde, men desuden — og det er det, jeg har fæstet mig ved — vil den foreslåede nyordning få overordentlig hårde virkninger for enkerne, som efter de nugældende regler har et berettiget krav på efter udløbet af det skattehalvår, hvori ægtefællen er afgået ved døden, at blive sat i skat på grundlag af den forventede fremtidige indtægt. Jeg synes ikke, at finansministeren skal røre ved dette forhold; det kan i mange tilfælde være hårdt nok endda for de pågældende.

Kontrolbestemmelserne skærpes også betydeligt i forhold til det, vi kender i dag. Naturligvis må vi alle tilstræbe den størst mulige retfærdighed, det er ikke det, der kan herske forskellig mening om, men vi må også passe på ikke at ende i det, som man fra flere sider har kaldt politistaten. Den vigtigste bestemmelse, eller rettere den vigtigste nydannelse, går ud på, at skattemyndighederne, og det vil vel sige skatterådene, amtsligningsinspektorerne, ligningsdirektoratet og måske flere, skal kunne aflægge besøg, og det vil altså sige kontrolbesøg, hos enhver erhvervsdrivende, der fører regnskab, hvadenten den pågældende skatteyder ifølge lovgivningen har regnskabspligt eller han ikke har det, og et sådant kontrolbesøg kan foretages, uden at der foreligger nogen mistanke om urigtig selvangivelse. Har jeg ikke ret, når jeg mener, at sådan som bestemmelsen er formuleret, giver den myndighederne adgang til når som helst og uden at angive nogen begrundelse at indfinde sig hos skatteyderen og forlange sig forelagt regnskabsbøger og bilagsmateriale? Jeg mener, at kontrolbesøg efter formuleringen i lovforslaget også kan foretages med andre formål end at kontrollere den pågældende skatteydere selvangivelser. Er dette ikke rigtigt? Jeg vil tro det. Det kan blandt andet ske for at skaffe sig oplysning om andre skatteydere forhold. Der kan også foretages kasseeftersyn og undersøgelse af regnskaber for det løbende regnskabsår, selvom der endnu ikke er ind-

sendt nogen selvangivelse, der hviler på dette materiale. Jeg vil nødigt bruge stærke ord, men alt i alt må den foreslåede kontrolbestemmelse siges at være overordentlig vidtgående. Forholdet er jo det, at den i realiteten sætter de regnskabsførende skatteydere under det offentliges permanente tilsyn.

I forhold til de nuværende regler ligger skærpselsen vel deri, at der i øjeblikket kræves en konkret mistanke, for at kontrolbesøg kan aflægges. Loven kræver, at særlige forhold skal tale herfor, og det vil i praksis vel blive fortolket som ensbetydende med, at der skal kunne påberåbes bestemte grunde for aflæggelse af disse kontrolbesøg. Endvidere kan kontrollen efter de nugældende regler kun angå den pågældende skatteydere egne skatteforhold og kan kun berøre det regnskabsmateriale, som ligger til grund for de allerede indsendte selvangivelser.

Jeg tvivler ikke på, at den højtærede finansminister vil sige til mig: ja, men tag den dog med ro, kære, for jeg skal love dig for, at myndighederne vil benytte bestemmelserne med den samme takt, som de har udvist hidindtil. Der er bare det kedelige ved det, at den højtærede minister kan ikke give nogen sikkerhed på dette område. Det afgørende for mig er altså, at lovforslagets bestemmelser åbner perspektiver, som peger hen imod det, man med et kedeligt ord har kaldt politistat.

Jeg har altså draget visse sammenligninger, ikke fordi jeg mener, at der ved denne første behandling i den forstand skal gås i enkeltheder; det er slet ikke det, jeg opfordrer til. Jeg ved udmærket, at det ved denne lejlighed først og fremmest er det principielle i lovforslagene, som skiller, der skal fremdrages, og derfor vil jeg naturligvis med særlig og afgørende interesse lytte til den højtærede ministers svar, når han kommer til det, jeg kalder det mere principielle. Herom vil jeg altså slutte med at sige, at mit helhedsindtryk af denne buket af forslag til en skattereform er, at det på flere områder er et teknisk fremragende arbejde, der er udført, et arbejde, vi alle har råd til at komplimentere både den højtærede minister og hans embedsmænd for for den indsats, der ligger bag disse lovforslag. Men som jeg allerede har antydnet, ville det have været klogt af regeringen, om den havde